Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 15 decembrie 2015
(OR. en)

15356/15

ELARG 73
COWEB 150

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	15234/15 ELARG 70 COWEB 148
Subiect:	EXTINDEREA ȘI PROCESUL DE STABILIZARE ȘI DE ASOCIERE – Concluziile Consiliului

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind extinderea și procesul de stabilizare și de asociere, astfel cum au fost adoptate de Consiliu la 15 decembrie 2015.

ANEXĂ

CONSILIUL AFACERI GENERALE

CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND EXTINDEREA ŞI PROCESUL DE STABILIZARE ŞI DE ASOCIERE

1. Consiliul ia act de Comunicarea Comisiei din 10 noiembrie 2015 privind Strategia de extindere a UE şi de rapoartele referitoare la Turcia, Muntenegru, Serbia, fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, Albania, Bosnia şi Herţegovina şi Kosovo [*] şi de concluziile şi recomandările cuprinse în acestea. Consiliul salută atenţia tot mai susţinută acordată de Comisie situaţiei actuale, furnizarea de orientări mai numeroase, precum şi armonizarea mai pronunţată a raportării.

2. În conformitate cu consensul reînnoit privind extinderea, aprobat de Consiliul European din 14-15 decembrie 2006, şi cu concluziile Consiliului din 16 decembrie 2014, Consiliul reafirmă că extinderea rămâne una dintre politicile-cheie ale Uniunii Europene şi o investiţie pentru pacea, democraţia, prosperitatea, securitatea şi stabilitatea continentului nostru. În acest context, Consiliul reafirmă angajamentul neechivoc al UE faţă de perspectiva europeană a ţărilor din Balcanii de Vest. Turcia rămâne un partener-cheie în numeroase domenii. Negocierile de aderare active şi credibile care respectă angajamentele UE şi condiţionalitatea stabilită vor contribui la realizarea deplină a potenţialului relaţiilor UE-Turcia.

3. De asemenea, în conformitate cu concluziile sale anterioare şi în cadrul criteriilor politice de la Copenhaga şi al procesului de stabilizare şi de asociere, care rămâne cadrul comun pentru relaţiile cu ţările din Balcanii de Vest, Consiliul reafirmă, în conformitate cu consensul reînnoit privind extinderea, necesitatea unei condiţionalităţi echitabile şi riguroase şi a principiului meritelor proprii, combinate cu capacitatea UE, în toate dimensiunile sale, de a integra noi membri.

[*] Această desemnare nu aduce atingere poziţiilor privind statutul şi este conformă RCSONU 1244/1999 şi Avizului CIJ privind declaraţia de independenţă a Kosovo.

4. Consiliul continuă să acorde o importanță deosebită credibilității procesului de extindere, care rămâne esențial pentru menținerea dinamicii reformei. Printr-o mai bună comunicare strategică, ar trebui să se consolideze sprijinul public acordat beneficiilor și obligațiilor legate de extindere, precum și înțelegerea acestora. Consiliul așteaptă cu interes planul Comisiei și al SEAE de intensificare a eforturilor și a acțiunilor acestora, alături de implicarea continuă a statelor membre și a partenerilor în acest domeniu. Consiliul salută eforturile continue ale Comisiei de a consolida accentul pus pe abordarea reformelor fundamentale într-o etapă timpurie a procesului și, în special, accentul pe aspecte legate de statul de drept, de drepturile fundamentale, de dezvoltarea economică și de competitivitate, precum și pe consolidarea instituțiilor democratice și pe reforma administrației publice.

5. Statul de drept reprezintă un principiu fundamental pe care se întemeiază UE și care se află în centrul procesului de extindere și al procesului de stabilizare și de asociere totodată. Consolidarea statului de drept, inclusiv prin reforme judiciare și prin combaterea criminalității organizate și a corupției, precum și drepturile fundamentale, inclusiv drepturile persoanelor aparținând minorităților și tratamentul nediscriminatoriu aplicat minorităților naționale, împreună cu combaterea discriminării grupurilor vulnerabile, precum romii și persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI), rămân provocări majore. Consiliul este profund îngrijorat de deficiențele în ceea ce privește libertatea de exprimare și a presei, care ar trebui abordate decisiv și eficace. De asemenea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a se promova egalitatea de gen. Buna funcționare a instituțiilor democratice, care necesită un dialog politic favorabil incluziunii și atingerea unui compromis, în special în cadrul parlamentelor, precum și reforma administrației publice, sunt de o importanță deosebită. Trebuie să fie asigurat un mediu favorabil pentru organizațiile societății civile. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți guvernanța economică, competitivitatea, mediul de afaceri, creșterea economică și crearea de locuri de muncă, în scopul de a asigura o dezvoltare economică durabilă. În toate aceste domenii, trebuie să fie instituit un istoric solid al rezultatelor obținute în ceea ce privește punerea în aplicare a reformei, care să conducă la rezultate concrete.

6. Bunele relații de vecinătate și cooperarea regională sunt elemente esențiale ale procesului de extindere, precum și ale procesului de stabilizare și de asociere, și contribuie la prosperitate, stabilitate, reconciliere și la un climat favorabil abordării chestiunilor bilaterale deschise și a moștenirilor trecutului. În general, este necesară continuarea eforturilor în vederea soluționării diferendelor bilaterale restante, inclusiv a celor legate de frontiere, pentru a se asigura că acestea nu au un efect negativ asupra procesului de aderare. Litigiile și chestiunile restante ar trebui soluționate în conformitate cu dreptul internațional și cu principiile consacrate, inclusiv prin punerea în aplicare a unor acorduri cu forță juridică obligatorie, între altele a acordului privind chestiunile legate de succesiune.

7. Consiliul salută evoluțiile pozitive din Europa de Sud-Est și din țările din Balcanii de Vest în ceea ce privește cooperarea regională, în special progresele vizând conectivitatea în cadrul regiunii și cu UE, inclusiv sub aspectul agendei referitoare la conectivitate. Consiliul sprijină pe deplin inițiative și structuri care să consolideze cooperarea regională favorabilă incluziunii. Consiliul salută totodată eforturile depuse pentru depășirea moștenirilor trecutului, promovarea reconcilierii și susținerea cooperării regionale favorabile incluziunii, inclusiv prin promovarea unui climat de toleranță și prin condamnarea tuturor formelor de discurs de incitare la ură sau de retorică războinică. Consiliul reiterează necesitatea evitării oricărei surse de fricțiune sau a acțiunilor care ar putea afecta relațiile de bună vecinătate și soluționarea pașnică a diferendelor. Sunt necesare în continuare eforturi susținute în acest sens, inclusiv în ceea ce privește protejarea tuturor minorităților, asigurarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor și abordarea problemelor legate de persoanele dispărute și de reîntoarcerea refugiaților. Consiliul subliniază necesitatea de a instrumenta cauzele interne privind crimele de război și de a aborda în continuare impunitatea pentru crime de război pentru a asigura tragerea la răspundere, inclusiv cooperarea deplină cu TPII, cu Grupul special de investigații al EULEX și cu secțiunile specializate și sprijinirea activității acestora.

8. Recunoscând în mod special importanța liberalizării vizelor pentru cetățeni, Consiliul încurajează Comisia să continue monitorizarea îndeaproape a punerii în aplicare a tuturor condițiilor stabilite pentru liberalizarea vizelor, inclusiv prin intermediul mecanismului său de monitorizare. Consiliul încurajează autoritățile vizate să își continue în mod activ eforturile de adoptare a tuturor măsurilor necesare pentru combaterea exploatării abuzive a regimului de călătorie fără viză.

9. Consiliul subliniază importanța crescândă a aprofundării în continuare a cooperării în privința chestiunilor de politică externă și a alinierii progresive la pozițiile de politică externă ale UE, în special cu privire la aspecte în care sunt în joc interese comune importante, cum ar fi cu privire la măsurile restrictive.

10. În conformitate cu orientările din cadrul reuniunii informale a șefilor de stat sau de guvern din 12 februarie 2015 și cu Concluziile Consiliului privind Strategia reînnoită de securitate internă a Uniunii Europene pentru perioada 2015-2020, Consiliul reamintește importanța unei cooperări consolidate cu țările din Balcanii de Vest și cu Turcia în combaterea terorismului, în special în ceea ce privește combaterea traficului ilicit de arme de foc, combaterea finanțării terorismului, combaterea și prevenirea radicalizării și consolidarea controalelor la frontieră, prin utilizarea în mod optim a platformelor regionale, cum ar fi inițiativa de combatere a terorismului cu țările din Balcanii de Vest și Forumul de la Salzburg. Consiliul solicită țărilor din Balcanii de Vest să își intensifice măsurile juridice și operaționale împotriva traficului ilegal de arme de foc, în special prin îmbunătățirea utilizării bazelor de date existente și a schimbului de informații. Comisia este invitată să abordeze această chestiune în cadrul sprijinului de preaderare.

11. Consiliul felicită Turcia și Balcanii de Vest și, în prezent, în special Serbia și fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, pentru eforturile lor în abordarea crizei refugiaților și a migrației care a afectat grav regiunea. Consiliul solicită o cooperare mai strânsă atât între UE și regiune, cât și în interiorul regiunii. Acest lucru se impune de urgență pentru a aborda în continuare situația, în vederea identificării persoanelor care au nevoie de protecție, pentru a acorda asistență, pentru a securiza frontierele externe ale UE, pentru a combate traficul de persoane și introducerea ilegală de migranți, precum și pentru a preveni migrația neregulamentară. Consiliul invită la continuarea punerii în aplicare a recomandărilor conținute în Declarația Conferinței la nivel înalt privind ruta est-mediteraneeană și a Balcanilor de Vest. UE va utiliza instrumentele financiare și asistența tehnică disponibile în cadrul procesului de extindere și al procesului de stabilizare și de asociere, inclusiv Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II), cu scopul de a consolida cooperarea și de a oferi sprijin în acest domeniu.

12. Consiliul reamintește asistența financiară continuă acordată de UE pentru procesul de extindere și pentru procesul de stabilizare și de asociere, în special sub forma Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II), cu un accent deosebit asupra priorităților-cheie și asupra unei mai bune coerențe între asistența financiară și progresele generale înregistrate sub aspectul punerii în aplicare a strategiei de preaderare, al sprijinului bugetar sporit și al unei mai bune organizări în funcție de priorități a proiectelor.

EXTINDERE

TURCIA

13. Consiliul reafirmă importanța pe care o acordă relațiilor UE cu Turcia – țară candidată și partener-cheie pentru UE – astfel cum a fost subliniat în cadrul recentei reuniuni UE-Turcia la nivel de lideri. UE ar trebui să rămână reperul important pentru reformele politice și economice din Turcia. Consiliul salută angajamentul reafirmat de curând de noul guvern turc față de aderarea la UE. Reamintind concluziile Consiliului European din 14 octombrie 2015, procesul de aderare trebuie reimpulsionat în vederea înregistrării de progrese în cadrul negocierilor, în conformitate cu cadrul de negociere și cu concluziile relevante ale Consiliului. În acest sens, Consiliul salută deschiderea capitolului 17 – Politica economică și monetară la 14 decembrie 2015. Consiliul este pregătit să sprijine pe deplin Turcia în cazul în care aceasta intenționează să își intensifice eforturile pentru a îndeplini criteriile de referință stabilite pentru deschiderea negocierilor, în special de la capitolele 5, 8 și 19. Consiliul ia act de intenția Comisiei de a prezenta documentele pregătitoare pentru o serie de capitole în primul trimestru al anului 2016, fără a aduce atingere pozițiilor statelor membre. Turcia poate să accelereze ritmul negocierilor prin realizarea de progrese în îndeplinirea criteriilor de referință, îndeplinirea cerințelor din cadrul de negociere și respectarea obligațiilor sale contractuale față de UE.

14. În acest context și fructificând rezultatele recentei reuniuni UE-Turcia la nivel de lideri, Consiliul salută angajamentul strategic amplu și coerent și dialogul politic cuprinzător și regulat desfășurat în cadrul stabilit, inclusiv la nivel de miniștri. Consiliul salută, de asemenea, cooperarea cu Turcia în domenii-cheie de interes comun și pe tema provocărilor precum migrația, combaterea terorismului, energia, economia și comerțul, inclusiv uniunea vamală, astfel cum se prevede în concluziile Consiliului din 16 decembrie 2014. Aceste angajamente importante completează negocierile de aderare, iar Consiliul este pregătit să dezvolte în continuare cooperarea cu Turcia în cadrele stabilite. Consiliul invită Turcia să se alinieze treptat la politica externă și de securitate comună a UE, în conformitate cu cadrul de negociere.

15. Consiliul felicită Turcia pentru generozitatea cu care găzduiește peste 2 milioane de refugiați sirieni și cu care se îngrijește de nevoile acestora. Consiliul salută activarea, la 29 noiembrie 2015, a planului de acțiune comun UE-Turcia pentru refugiați și gestionarea migrației, ca parte a unei agende de cooperare cuprinzătoare bazate pe responsabilitatea comună, pe angajamente reciproce și pe realizarea lor. Consiliul așteaptă cu interes monitorizarea, în strânsă cooperare cu Comisia, a punerii în aplicare rapide și eficace a acestui plan, în vederea obținerii de rezultate în special în privința stăvilirii afluxului de migranți în situație neregulamentară și în privința eliminării rețelelor infracționale de introducere ilegală de persoane.

16. Consiliul ia act cu satisfacție de faptul că, în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE, Turcia a atins un nivel bun de pregătire în numeroase domenii, în special în ceea ce privește criteriile economice. Cu toate acestea, o serie de evoluții înregistrate reprezintă un motiv serios de îngrijorare. Turcia trebuie să remedieze de urgență și să abordeze în continuare anumite deficiențe majore identificate în raportul Comisiei, în special în domeniile statului de drept și al drepturilor fundamentale. Ar trebui să se ia măsuri în regim de urgență, în special în ceea ce privește inversarea tendinței de subminare a independenței și imparțialității sistemului judiciar și regresele semnificative în ceea ce privește libertatea de exprimare și libertatea de întrunire. Consiliul ia act cu deosebită preocupare de procedurile judiciare inițiate împotriva mijloacelor de informare critice, a jurnaliștilor, a scriitorilor, precum și a platformelor de comunicare socială și a utilizatorilor acestora. Consiliul invită Turcia să asigure respectarea deplină a principiului separării puterilor, precum și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor femeilor, copiilor și persoanelor care aparțin minorităților, libertatea de religie și drepturile de proprietate, precum și îmbunătățirea punerii în aplicare a tuturor hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului. Consiliul reamintește că, în temeiul articolului 46 din Convenția europeană a drepturilor omului, părțile contractante se angajează să respecte hotărârile finale ale Curții în orice cauză la care sunt părți. Abordarea altor domenii importante în care s-au înregistrat progrese mici sau nu s-au înregistrat progrese, precum combaterea corupției, ar trebui, de asemenea, să reprezinte o prioritate. Pentru a aborda aceste aspecte, precum și altele, Consiliul consideră că intensificarea cooperării în domeniul statului de drept și al drepturilor fundamentale vor apropia Turcia de UE. În acest sens, Consiliul ia act de angajamentul Comisiei de a finaliza, în primul trimestru al anului 2016, lucrările pregătitoare în aceste domenii-cheie, fără a aduce atingere pozițiilor statelor membre.

17. Consiliul condamnă toate atacurile teroriste și violența comise în Turcia și își exprimă solidaritatea cu populația turcă. Consiliul se angajează să sprijine lupta împotriva terorismului, respectând, în același timp, drepturile omului, libertățile fundamentale și dreptul internațional.

18. În privința situației din sud-estul Turciei, Consiliul solicită încetarea imediată a violenței teroriste și îndeamnă cu tărie părțile să reia negocierile de pace, în vederea găsirii unei soluții politice durabile la problema kurdă. Acest lucru ar putea pune capăt terorismului conex și ar facilita dezvoltarea economică și socială în regiune.

19. În ceea ce privește liberalizarea vizelor, Consiliul ia act de faptul că punerea în aplicare cu succes a planului de acțiune comun pentru refugiați și gestionarea migrației dintre UE și Turcia ar putea contribui la accelerarea îndeplinirii foii de parcurs privind liberalizarea vizelor pentru toate statele membre participante. Regretând declarațiile unilaterale ale Turciei în acest sens, care nu produc efecte juridice, Consiliul subliniază importanța punerii în aplicare deplină și efectivă, în raport cu toate statele membre, atât a acordului de readmisie, cât și a foii de parcurs, inclusiv sub aspectul cooperării pe chestiuni legate de JAI și al accesului nediscriminatoriu fără viză pe teritoriul Turciei pentru cetățenii din toate statele membre ale UE. Până atunci, punerea în aplicare adecvată a acordurilor bilaterale de readmisie în vigoare și a dispozițiilor de readmisie cuprinse în acorduri similare dintre Turcia și state membre ale UE, precum și consolidarea gestionării frontierelor comune cu toate statele membre ale UE, rămâne o prioritate. Consiliul așteaptă cu interes viitoarele rapoarte ale Comisiei din 2016 privind progresele înregistrate de Turcia în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor prevăzute de foaia de parcurs privind liberalizarea vizelor.

20. Conform cadrului de negociere și concluziilor anterioare ale Consiliului European și ale Consiliului, Consiliul reiterează faptul că Turcia trebuie să se angajeze în mod clar în favoarea întreținerii de relații de bună vecinătate și a soluționării pe cale pașnică a diferendelor, în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite și făcând apel, dacă este necesar, la Curtea Internațională de Justiție. În acest context, Uniunea își exprimă din nou deosebita îngrijorare și îndeamnă Turcia să evite orice tip de amenințare sau de acțiune îndreptată împotriva unui stat membru sau orice sursă de fricțiune sau acțiuni care aduc atingere relațiilor de bună vecinătate și soluționării pe cale pașnică a diferendelor. Mai mult, UE subliniază din nou toate drepturile suverane ale statelor membre ale UE. Acestea cuprind, printre altele, dreptul de a încheia acorduri bilaterale și de a explora și exploata resursele naturale în conformitate cu acquis-ul UE și cu dreptul internațional, inclusiv Convenția ONU asupra dreptului mării, și subliniază de asemenea necesitatea respectării suveranității statelor membre asupra mării lor teritoriale și a spațiului lor aerian. Consiliul reamintește că, în concluziile sale din 24 octombrie 2014, Consiliul European și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la tensiunile reînnoite din estul Mării Mediterane și a îndemnat Turcia să dea dovadă de reținere și să respecte suveranitatea Ciprului asupra mării sale teritoriale și drepturile suverane ale Ciprului în zona sa economică exclusivă.

21. Reamintind concluziile sale din 11 decembrie 2006 și declarația din 21 septembrie 2005, Consiliul își exprimă regretul profund cu privire la faptul că Turcia, în pofida cererilor repetate în acest sens, continuă să refuze să își respecte obligația privind punerea în aplicare integrală și nediscriminatorie a protocolului adițional la acordul de asociere față de toate statele membre, respectare care ar putea asigura un impuls semnificativ procesului de negociere. În absența progreselor cu privire la această chestiune, Consiliul își va menține măsurile din 2006, care vor continua să afecteze evoluția generală a negocierilor. În plus, din nefericire, Turcia nu a înregistrat încă progrese în sensul normalizării necesare a relațiilor sale cu Republica Cipru. Consiliul reamintește poziția sa privind aderarea statelor membre ale UE la organizațiile internaționale. Consiliul reafirmă că recunoașterea tuturor statelor membre este o componentă necesară a procesului de aderare. Consiliul invită Comisia să continue să monitorizeze îndeaproape și, în cadrul viitorului său raport anual, să includă în mod specific toate chestiunile care fac obiectul declarației din 21 septembrie 2005. Pe această bază, Consiliul va continua să urmărească îndeaproape și să analizeze progresele înregistrate în conformitate cu concluziile sale relevante. Consiliul își reiterează apelul la realizarea de progrese fără alte întârzieri.

22. Consiliul salută angajamentele asumate de părțile la soluționarea problemei cipriote, astfel cum figurează în declarația comună din 11 februarie 2014 și astfel cum au fost reafirmate în declarația din 30 octombrie 2015. Luând act de evoluțiile încurajatoare din ultimul an și astfel cum se evidențiază în cadrul de negociere, Consiliul așteaptă ca Turcia să sprijine activ negocierile, având drept obiectiv o soluționare echitabilă, cuprinzătoare și viabilă a problemei cipriote în cadrul ONU, în conformitate cu rezoluțiile corespunzătoare ale Consiliului de Securitate al ONU și în condițiile respectării principiilor care stau la baza Uniunii. Angajamentul Turciei și contribuția sa concretă la găsirea unei astfel de soluții cuprinzătoare rămân esențiale.

MUNTENEGRU

23. Consiliul salută progresele continue înregistrate în ceea ce privește negocierile de aderare cu Muntenegru. Consiliul ia act cu satisfacție de îmbunătățirile aduse cadrului juridic în domeniul statului de drept și de eforturile depuse pentru crearea de noi instituții. În prezent, este esențial pentru ritmul general al procesului de negociere ca întregul sistem bazat pe statul de drept să producă rezultate concrete, în special în scopul înregistrării unor rezultate vizibile în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a garanta libertatea de exprimare și libertatea presei, pentru a continua reforma administrației publice, pentru a consolida independența instituțiilor, precum și pentru a îmbunătăți mediul de afaceri.

24. Consiliul face apel la toate partidele politice să dea dovadă de simț al răspunderii și să reia dialogul constructiv cu Parlamentul European, acesta fiind principalul forum de dezbateri politice. În plus, asigurarea punerii în aplicare integrale a noii legislații electorale va juca un rol important.

25. Consiliul ia act cu satisfacție de rolul pozitiv jucat de Muntenegru în continuarea dezvoltării cooperării regionale și în promovarea relațiilor de bună vecinătate. De asemenea, Consiliul felicită Muntenegru pentru cooperarea sa pe teme de politică externă și, în special, pentru alinierea sa deplină la pozițiile de politică externă ale UE.

26. Consiliul așteaptă cu interes următoarea reuniune a Conferinței de aderare programată pentru 21 decembrie 2015, în vederea deschiderii unor noi capitole de negociere.

SERBIA

27. Consiliul salută pașii importanți pe care Serbia i-a făcut în ultimul an și care au condus la deschiderea primelor capitole ale negocierilor de aderare la UE cu ocazia Conferinței de aderare de la 14 decembrie 2015. Consiliul ia act cu satisfacție de faptul că Serbia a prezentat planuri de acțiune pentru capitolul 23 – Sistemul judiciar și drepturile fundamentale – și pentru capitolul 24 – Justiție, libertate și securitate – care ar trebui să ofere orientări clare pentru reformele viitoare și pentru înregistrarea unor rezultate vizibile în aceste domenii. Consiliul reamintește că, la aceste capitole, trebuie înregistrate progrese în paralel cu progresul negocierilor în ansamblu.

28. Consiliul încurajează Serbia să continue această dinamică favorabilă și să intensifice reformele legislative și punerea lor efectivă în aplicare în domeniul-cheie ale reformei sistemului judiciar, al luptei împotriva corupției și al criminalității organizate, precum și în cel al libertății de exprimare și a presei. O atenție deosebită trebuie acordată respectării depline a drepturilor fundamentale, inclusiv protecția grupurilor celor mai vulnerabile, în special a populației rome, precum și punerii în aplicare efective a legislației privind protecția minorităților, a tratamentului nediscriminatoriu aplicat minorităților naționale pe tot teritoriul Serbiei, inclusiv în domeniul educației, al utilizării limbilor minoritare, al accesului la mass-media și la servicii religioase în limbile minoritare, precum și al combaterii discriminării pe motive de orientare sexuală sau de identitate de gen. Consiliul așteaptă cu interes depunerea de către Serbia a documentelor strategice deja prevăzute. De asemenea, sunt necesare progrese suplimentare în domenii ca independența instituțiilor democratice, a administrației publice, precum și în ceea ce privește dezvoltarea unei economii de piață funcționale și îmbunătățirea mediului de afaceri.

29. Consiliul salută progresele semnificative înregistrate sub aspectul dialogului facilitat de UE, în special mulțumită acordurilor din 25 august. Consiliul îndeamnă Serbia să pună rapid în aplicare partea ce îi revine ca urmare a acestor acorduri și să colaboreze în mod constructiv cu Kosovo pentru elaborarea și punerea în aplicare a viitoarelor acorduri. Este necesar ca Serbia să își mențină implicarea activă și constructivă în procesul de normalizare a relațiilor cu Kosovo, care a înregistrat progrese semnificative, în special mulțumită acordurilor încheiate la 25 august 2015. Consiliul va continua să monitorizeze îndeaproape angajamentul continuu al Serbiei față de înregistrarea unor progrese vizibile și durabile în normalizarea relațiilor cu Kosovo, inclusiv punerea în aplicare cu bună credință a tuturor acordurilor obținute până în prezent, astfel încât Serbia și Kosovo să își poată urma fiecare calea europeană, evitând totodată blocările reciproce ale acestor eforturi și creând premisa ca ambele țări să își poată exercita pe deplin drepturile și îndeplini întru totul responsabilitățile. Consiliul reamintește că progresele în procesul de normalizare a relațiilor cu Kosovo în cadrul capitolului 35 trebuie să se înregistreze în paralel cu avansarea negocierilor de aderare a Serbiei, în conformitate cu cadrul de negociere.

30. Consiliul ia act cu satisfacție de implicarea tot mai constructivă a Serbiei în cooperarea regională. Serbia ar trebui să continue consolidarea relațiilor de bună vecinătate. Consiliul invită Serbia să se alinieze treptat la politica externă și de securitate comună a UE, în conformitate cu cadrul de negociere.

PROCESUL DE STABILIZARE ȘI DE ASOCIERE

FOSTA REPUBLICĂ IUGOSLAVĂ A MACEDONIEI

31. Consiliul reafirmă concluziile sale privind fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, adoptate în decembrie 2014, în aprilie și în iunie 2015, precum și angajamentul UE în cadrul Agendei de la Salonic și statutul de țară-candidată al fostei Republici iugoslave a Macedoniei. Consiliul își reiterează angajamentul fără echivoc față de procesul de aderare la UE a fostei Republici iugoslave a Macedoniei.

32. Consiliul își exprimă încă o dată profunda îngrijorare stârnită de situația din această țară, în special de grava criză politică marcată de o mentalitate politică generatoare de diviziuni, de absența unei mentalități a compromisului, de regrese în ceea ce privește libertatea de exprimare și independența sistemului judiciar, precum și de o erodare și mai accentuată a încrederii în instituțiile publice. Consiliul salută acordul politic din perioada iunie-iulie, luând act de măsurile luate până în prezent pentru punerea în aplicare a acesteia, inclusiv revenirea opoziției pe băncile parlamentului și adoptarea de amendamente la Codul electoral, solicitând punerea integrală și constructivă în aplicare a acestuia de către toate părțile, în conformitate cu calendarul și cu obiectivele convenite, în interesul țării și al cetățenilor săi. Consiliul își reînnoiește apelul pentru un dialog politic mai constructiv și mai favorabil incluziunii în țară. Consiliul subliniază importanța organizării credibile a alegerilor din aprilie 2016, în conformitate cu standardele internaționale, și invită toate părțile să asigure condiții de participare echitabile și realizarea de reforme electorale în conformitate cu recomandările OSCE/ODIHR.

33. Consiliul reafirmă importanța unei anchete aprofundate și independente, fără ingerințe, care să verifice acuzațiile de nereguli revelate de interceptări, precum și eșecurile conexe legate de exercitarea sarcinii de supraveghere și salută numirea unui procuror extraordinar și instituirea unei comisii parlamentare de anchetă care să identifice răspunderea juridică și, respectiv, pe cea politică. Consiliul face apel la autoritățile competente să sprijine funcționarea independentă a acestor organisme.

34. Consiliul relansează un apel către autoritățile competente să ancheteze în profunzime evenimentele de la Kumanovo din 9-10 mai 2015, într-un mod obiectiv și transparent.

35. Consiliul invită din nou toate părțile să își respecte angajamentul de punere în aplicare a priorităților de reformă urgente pentru a soluționa problemele sistemice din domeniul statului de drept, inclusiv în ceea ce privește încălcarea drepturilor fundamentale, independența sistemului judiciar, libertatea presei, alegerile, corupția, politizarea instituțiilor de stat, estomparea granițelor dintre stat și partid și eșecul exercitării sarcinii de supraveghere. În scopul de a evalua deficiențele sistemice din domeniul justiției, al corupției, al drepturilor fundamentale și al afacerilor interne, astfel cum se prevede în prioritățile de reformă urgente, Consiliul salută intenția Comisiei de a continua monitorizarea atentă în aceste domenii, inclusiv în contextul dialogului la nivel înalt privind aderarea.

36. Revizuirea Acordului-cadru de la Ohrid trebuie să se încheie rapid, iar recomandările formulate în contextul său trebuie să fie puse în aplicare.

37. După cum s-a subliniat în concluzii anterioare ale Consiliului și ale Consiliului European, rămâne esențială menținerea unor relații de bună vecinătate, inclusiv o soluție negociată și acceptată de ambele părți privind problema denumirii acestei țări, sub egida ONU. În acest sens, Consiliul ia act cu satisfacție de angajamentul corespunzător asumat de către principalii lideri ai partidelor politice în cadrul acordului din 2 iunie. Este nevoie ca discuțiile îndelungate cu privire la chestiunea denumirii să se încheie fără întârziere. Ar trebui evitate acțiunile și declarațiile care au un impact negativ asupra relațiilor de bună vecinătate. Consiliul ia act de contactele permanente la nivel de înalți funcționari și experți dintre fosta Republică iugoslavă a Macedoniei și Bulgaria, care vizează consolidarea relațiilor de bună vecinătate, și așteaptă cu interes concretizarea acestora în rezultate palpabile.

38. Consiliul ia act de faptul că Comisia este pregătită să recomande deschiderea negocierilor de aderare cu fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, cu condiția continuării punerii în aplicare a acordului politic din perioada iunie-iulie și a obținerii unor progrese substanțiale în ceea ce privește punerea în aplicare a priorităților de reformă urgente.

39. Consiliul va reveni la subiectul fostei Republici iugoslave a Macedoniei după alegerile din această țară din aprilie 2016, pe baza unei informări la zi din partea Comisiei prevăzute să aibă loc înainte de începutul verii, în conformitate cu concluziile sale din decembrie 2014 și cu condiționalitatea stabilită.

ALBANIA

40. Consiliul salută progresele constante înregistrate de Albania în abordarea priorităților-cheie pentru deschiderea negocierilor de aderare, în special în domeniul reformei administrației publice, precum și în avansarea pregătirilor pentru o reformă temeinică a sistemului judiciar și încurajează Albania să își continue eforturile în acest sens.

41. Consiliul reamintește faptul că deschiderea negocierilor de aderare va fi luată în considerare de Consiliul European, în conformitate cu practicile consacrate, atunci când Comisia va fi considerat că Albania a atins gradul necesar de respectare a criteriilor de aderare. Reamintind concluziile anterioare ale Consiliului, inclusiv cele din iunie 2014, Consiliul confirmă faptul că Albania va trebui să respecte cele cinci priorități-cheie pentru deschiderea negocierilor de aderare, precum și faptul că, în plus față de raportul său din 2016, Comisia este invitată să prezinte un raport cuprinzător și detaliat privind progresele înregistrate de Albania cu privire la prioritățile-cheie. Consiliul reamintește, de asemenea, că trebuie asigurată o punere în aplicare susținută, globală și atotcuprinzătoare a priorităților-cheie.

    Consiliul ia act de faptul că vor fi necesare noi eforturi în privința acestor priorități-cheie, în special adoptarea pachetului de reformă a sistemului judiciar, precum și progrese suplimentare în vederea înregistrării unor rezultate vizibile ale anchetelor proactive, ale urmăririlor penale și ale condamnărilor definitive la toate nivelurile în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, inclusiv în lupta împotriva traficului de arme și de droguri. Consiliul subliniază faptul că reforma sistemului judiciar este esențială pentru avansarea procesului de aderare a Albaniei la UE și ar putea avea un efect transformator pentru alte reforme. În același timp, Consiliul reiterează necesitatea unor măsuri legislative și politice eficace pentru consolidarea protecției drepturilor omului și a politicilor de combatere a discriminării, inclusiv tratamentul egal al tuturor minorităților și accesul la drepturi pentru persoanele care aparțin acestor grupuri pe întreg teritoriul Albaniei, precum și pentru a pune în aplicare drepturile de proprietate.

42. Consiliul așteaptă cu interes adoptarea și punerea în aplicare a legislației privind excluderea infractorilor de la accesul la funcții publice, ceea ce ar trebui să rezulte într-o încredere sporită a cetățenilor în reprezentanții lor politici și în instituțiile publice. Consiliul subliniază încă o dată că Albania ar trebui să continue reformele economice menite să ducă la creșterea competitivității și încurajează Albania să continue să abordeze problema amplorii economiei subterane și să îmbunătățească mediul de afaceri și mediul investițional, domenii în care sunt necesare eforturi suplimentare.

43. Consiliul subliniază faptul că dialogul constructiv și durabil între guvern și opoziție cu privire la reformele conexe UE va fi vital pentru înregistrarea de progrese în direcția UE.

44. Consiliul salută angajamentul constructiv susținut al Albaniei în cadrul cooperării regionale și subliniază importanța asigurării unor relații de bună vecinătate, care rămân esențiale. Consiliul apreciază, de asemenea, alinierea susținută și deplină a Albaniei la politica externă și de securitate comună a UE.

BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

45. Consiliul salută faptul că Bosnia și Herțegovina s-a reînscris pe calea reformelor necesare pentru avansarea procesului de integrare în UE. Consiliul salută adoptarea de către autoritățile din Bosnia și Herțegovina a programului de reformă în iulie 2015, precum și a planului de acțiune aferent, în octombrie 2015. Luând act de faptul că țara a început să se apropie de Uniune în acest an, Consiliul face apel la conducerea Bosniei și Herțegovinei să continue această dinamică pozitivă continuând să pună în aplicare reformele, în cooperare cu societatea civilă. Sunt necesare progrese semnificative în ceea ce privește punerea în aplicare a programului de reformă pentru ca UE să ia în considerare o cerere de aderare din partea Bosniei și Herțegovinei, în conformitate cu concluziile anterioare ale Consiliului, în special cele din decembrie 2014.

46. Prin urmare, Consiliul încurajează autoritățile din Bosnia și Herțegovina să continue să transforme angajamentul scris în acțiuni prin adoptarea de noi reforme necesare și prin punerea în aplicare susținută a acestora, în special în domeniul statului de drept, inclusiv în ceea ce privește combaterea corupției și a criminalității organizate, reforma administrației publice, precum și reformele socioeconomice. Consiliul ia act cu îngrijorare de regresele apărute în ceea ce privește condițiile de exercitare a dreptului la libertatea de exprimare și la libertatea presei. Pentru ca țara să fie în măsură să facă față provocărilor viitoare pe calea către UE vor fi, de asemenea, necesare consolidarea administrației publice și instaurarea funcționalității și a eficienței la toate nivelurile de guvernare, inclusiv prin instituirea imediată a unui mecanism de coordonare eficace vizând aspectele referitoare la UE. Progresele înregistrate în această privință vor oferi Bosniei și Herțegovinei posibilitatea de a beneficia pe deplin de finanțarea disponibilă din partea UE.

47. Când va solicita avizul Comisiei cu privire la cererea de aderare, Consiliul reamintește că îi va solicita acesteia să acorde o atenție deosebită punerii în aplicare a hotărârii în cauza Sejdić-Finci.

48. Consiliul reiterează faptul că, în urma intrării în vigoare a Acordului de stabilizare și de asociere (ASA), Bosnia și Herțegovina ar trebui să își respecte pe deplin angajamentele și obligațiile care decurg din acordul respectiv, inclusiv, cu caracter prioritar, cele referitoare la adaptarea ASA ca urmare a aderării Croației la UE. Punerea deplină în aplicare a ASA, inclusiv adaptarea acestuia, reprezintă un element important al angajamentului țării față de procesul de integrare europeană.

49. Consiliul reamintește faptul că dialogul structurat pe teme de justiție este instrumentul destinat abordării deficiențelor încă existente în sistemul judiciar din Bosnia și Herțegovina, în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția din 2013. Consiliul își exprimă încă o dată profunda îngrijorare cu privire la pregătirile pentru organizarea, în *Republica Srpska*, a unui referendum la nivel de entitate cu privire la sistemul judiciar la nivel de stat. Organizarea unui astfel de referendum ar submina coeziunea, suveranitatea și integritatea teritorială a Bosniei și Herțegovinei. De asemenea, acesta ar risca să submineze eforturile de îmbunătățire a situației socioeconomice a tuturor cetățenilor Bosniei și Herțegovinei, precum și cele de realizare a unor progrese suplimentare în ceea ce privește integrarea în UE.

KOSOVO

50. Consiliul ia act cu satisfacție de semnarea în octombrie a Acordului de stabilizare și de asociere (ASA) cu Kosovo. Acest acord exclusiv la nivelul UE este primul acord cuprinzător între UE și Kosovo. Încheierea iminentă a acestuia, intrarea sa în vigoare și punerea sa în aplicare nu aduc atingere pozițiilor statelor membre privind statutul. În perspectiva viitorului raport al Comisiei privind progresele înregistrate de Kosovo în îndeplinirea cerințelor din foaia sa de parcurs privind vizele, Consiliul subliniază importanța îndeplinirii tuturor condițiilor stabilite pentru liberalizarea vizelor și încurajează Kosovo să își continue eforturile în vederea înregistrării de progrese în cadrul procesului său de liberalizare a vizelor. Intenția Consiliului de a relua discuțiile pe tema unui acord cadru prin care Kosovo să poată participa la programele Uniunii Europene nu aduce atingere pozițiilor statelor membre privind statutul.

51. Consiliul salută decizia luată de Kosovo de a institui secțiuni specializate și îndeamnă Kosovo să finalizeze toate procedurile fără întârziere, astfel încât respectivele secțiuni să poată funcționa cât mai curând posibil.

52. Impasul politic actual din Kosovo trebuie să fie soluționat de urgență. Consiliul condamnă utilizarea violenței, în special în scopuri politice, și obstrucționarea parlamentului de către partidele din opoziție și solicită încetarea imediată a acesteia. Consiliul solicită respectarea supremației legii și reluarea în condiții normale a activității parlamentare, în conformitate cu normele și cu procedurile relevante. Toate părțile interesate ar trebui să abordeze provocările ca parte a unui efort comun, prin dialog politic, și să treacă rapid la punerea în aplicare a tuturor aspectelor agendei de reformă europeană a Kosovo.

53. Consiliul invită Kosovo să se concentreze asupra punerii în aplicare a reformelor cuprinzătoare necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor care îi revin în temeiul Acordului de stabilizare și de asociere (ASA). Acest fapt, precum și numeroasele provocări cu care se confruntă Kosovo, vor impune în continuare o voință politică puternică din partea Kosovo și asistență susținută din partea UE. O atenție deosebită ar trebui acordată îmbunătățirii supremației legii, inclusiv sub aspectul independenței sistemului judiciar. Kosovo trebuie să intensifice lupta împotriva criminalității organizate și a corupției, precum și să obțină rezultate vizibile în ceea ce privește urmăririle penale încheiate cu succes în cazurile de corupție la nivel înalt. Trebuie să se întreprindă cu prioritate reforme importante, cum ar fi reforma electorală și reforma administrației publice. Ar trebui continuată promovarea și protecția eficace a drepturilor omului pe întreg teritoriul Kosovo, inclusiv protecția deplină a patrimoniului cultural și religios. În acest context, Consiliul ia act cu satisfacție de angajamentele recente adoptate de Kosovo. Ar trebui abordate includerea și protecția persoanelor care aparțin minorităților și grupurilor vulnerabile, precum și întărirea coeziunii sociale.

54. UE va continua să sprijine dezvoltarea socioeconomică a Kosovo, ca parte a agendei sale de reformă europeană, inclusiv prin intermediul asistenței tehnice și financiare. Consiliul încurajează Kosovo să își folosească programul de reformă economică pentru 2016 drept platformă pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Programul ar trebui să reflecte recomandările formulate în concluziile comune ale dialogului economic și financiar dintre UE și Balcanii de Vest din mai 2015. În acest context, Consiliul îndeamnă Kosovo să abordeze aspectele socioeconomice de interes direct pentru cetățenii săi și să obțină un sprijin puternic din partea opiniei publice pentru acest program de reformă. Organismele de reglementare și de control ar trebui să fie pe deplin operaționale. Kosovo trebuie să își respecte angajamentul de a dezafecta și a reabilita centrala electrică Kosovo A, cea mai importantă sursă de poluare din Balcanii de Vest.

55. Consiliul salută progresele semnificative înregistrate sub aspectul dialogului facilitat de UE, în special mulțumită acordurilor încheiate la 25 august 2015. Consiliul îndeamnă Kosovo să pună rapid în aplicare partea care îi revine ca urmare a acestor acorduri și să colaboreze în mod constructiv cu Serbia pentru elaborarea și punerea în aplicare a viitoarelor acorduri. Kosovo trebuie să își mențină implicarea activă și constructivă în cadrul procesului de normalizare cu Serbia. Consiliul va continua să monitorizeze îndeaproape angajamentul continuu al Kosovo față de înregistrarea unor progrese vizibile și durabile în normalizarea relațiilor cu Serbia, inclusiv punerea în aplicare cu bună credință a tuturor acordurilor obținute până în prezent, astfel încât Kosovo și Serbia să își poată urma fiecare calea europeană, evitând totodată blocările reciproce ale acestor eforturi și creând premisa ca ambele țări să își poată exercita pe deplin drepturile și îndeplini întru totul responsabilitățile. Consiliul reamintește că progresele înregistrate în procesul de normalizare a relațiilor cu Serbia este un principiu esențial al ASA și sprijină dezvoltarea relațiilor și a cooperării dintre UE și Kosovo.

56. Kosovo ar trebui să continue să coopereze îndeaproape și eficace cu EULEX și să contribuie în mod activ la îndeplinirea completă și neîngrădită de către EULEX a mandatului său, inclusiv a mandatului ce urmează să fie revizuit după iunie 2016.